

P7_TA-PROV(2013)0099

Celosvětový hodnotový řetězec bavlny

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. března 2013 o udržitelnosti celosvětového hodnotového řetězce bavlny (2012/2841(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 3, 6 a 21 Smlouvy o Evropské unii,
- s ohledem na články 206 a 207 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na protokol č. 4 o bavlně připojený k aktu o podmínkách přistoupení Řecké republiky a o úpravě Smluv,
- ohledem na základní úmluvy Mezinárodní organizace práce (MOP), včetně úmluvy č. 138 ze dne 26. června 1973 o minimálním věku pro přijetí do zaměstnání, úmluvy č. 182 ze dne 17. června 1999 o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce a úmluvy č. 184 ze dne 21. června 2001 o bezpečnosti a ochraně zdraví v zemědělství, úmluvu č. 87 ze dne 9. července 1948 o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, úmluvu č. 98 ze dne 8. června 1949 o provádění zásad práva organizovat se a kolektivně vyjednávat, úmluvu č. 141 ze dne 23. června 1975 o organizacích zemědělských pracovníků a úmluvu č. 155 ze dne 22. června 1981 o bezpečnosti a zdraví pracovníků a o pracovním prostředí a na Úmluvu OSN o právech dítěte ze dne 20. listopadu 1989,
- s ohledem na Mezinárodním program pro odstranění dětské práce (IPEC) a program Understanding Children's Work usilující o pochopení různých aspektů dětské práce,
- s ohledem na členství EU v mezinárodních orgánech pro obchod s komoditami,
- s ohledem na výsledky 71. plenárního zasedání Mezinárodního poradního výboru pro bavlnu (ICAC), které se konalo ve dnech 7.–11. října 2012,
- s ohledem na usnesení přijaté na 95. zasedání Rady ministrů zemí AKT, které se konalo ve dnech 10.–15. června 2012 v Port Vila (Vanuatu),
- s ohledem na svá usnesení ze dne 25. listopadu 2010 o lidských právech, sociálních a environmentálních normách v mezinárodních obchodních dohodách¹ a o sociální odpovědnosti podniků v dohodách o mezinárodním obchodu²,
- s ohledem na nařízení (EU) č. 978/2012 Evropského parlamentu a Rady ze dne 25. října 2012 o uplatňování systému všeobecných celních preferencí³;
- s ohledem na svá předchozí usnesení o obchodu s komoditami, o přístupu k surovinám, o kolísání cen na trzích se zemědělskými komoditami, o trzích s deriváty, o udržitelném rozvoji, o vodních zdrojích a o dětské práci a zneužívání dětské práce v rozvojových zemích,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. prosince 2011⁴, v němž Parlament odmítl udělit souhlas s uzavřením protokolu o textilních výrobcích k Dohodě o partnerství a spolupráci

¹ Úř. věst. C 99 E, 3.4.2012, s. 31.

² Úř. věst. C 99 E, 3.4.2012, s. 101.

³ Úř. věst. L 303, 31.10.2012, s. 1

⁴ Přijaté texty P7_TA(2011)0586.

mezi EU a Uzbekistánem kvůli obavám ze zneužívání nucené dětské práce na bavlníkových plantážích,

- s ohledem na iniciativu OSN Global Compact, na evropskou strategii pro suroviny, na strategii EU pro sociální odpovědnost podniků, strategie EU pro udržitelný rozvoj, soudržnost politik ve prospěch rozvoje, strategický rámec a akční plán EU pro lidská práva a demokracii,
  - s ohledem na prohlášení Komise ze dne 14. března 2013 o udržitelnosti celosvětového hodnotového řetězce bavlny;
  - s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu
- A. vzhledem k tomu, že bavlna patří k plodinám zabírajícím největší osevní plochu a k nejdůležitějším nepotravinovým zemědělským komoditám pro venkovské komunity, obchodníky, textilní průmysl a spotřebitele na celém světě a že toto odvětví je důležité z hlediska vytváření pracovních míst;
- B. vzhledem k tomu, že nejběžněji používané přírodní vlákno pěstované ve více než 100 zemích, do obchodu s ním je zapojeno asi 150 zemí;
- C. vzhledem k tomu, že pěstováním bavlny se podle odhadů zabývá 100 milionů venkovských domácností a že toto odvětví představuje hlavní pracovní příležitosti a zdroj příjmů pro více než 250 milionů lidí, kteří se v rámci tohoto zemědělského hodnotového řetězce věnují pěstování, zpracování, skladování a přepravě bavlny;
- D. vzhledem k tomu, že největšími producenty bavlny jsou Čína, Indie a USA, přičemž USA, Indie, Austrálie a Brazílie jsou největšími vývozci a Čína, Bangladéš a Turecko největšími dovozci; vzhledem k tomu, že Uzbekistán je pátým největším vývozcem bavlny na světě a šestým největším producentem bavlny;
- E. vzhledem k tomu, že převážná většina bangladéšského dovozu bavlny je využívána pro výrobu textilu a oděvů určených pro vývoz, přičemž tento vývoz činí 80 % veškerého vývozu výrobků; vzhledem k tomu, že většina tohoto textilu a oděvů je vyvážena do rozvinutých zemí, zejména do členských států EU, Kanady a USA;
- F. vzhledem k tomu, že v EU pěstuje bavlnu přibližně 100 000 výrobců, zejména v Řecku a ve Španělsku, kteří produkují 340 000 tun vyzrnlé bavlny na ploše 370 000 hektarů, což představuje 1 % celosvětové produkce vyzrnlé bavlny;
- G. vzhledem k tomu, že EU se v roce 2009 stala čistým vývozcem bavlny s 2,8% podílem na vývozním trhu a že mezi jejími nejvýznamnějšími odběrateli bylo Turecko, Egypt a Čína;
- H. hodnota vývozu textilního a oděvního průmyslu EU představovala v roce 2011 39 mld. EUR a tyto odvětví zaměstnávalo více než 1,8 milionů pracovníků v 146 000 podnicích v celé EU¹;
- I. vzhledem k tomu, že dopad pěstování bavlny na životní prostředí se znásobuje nadměrným používáním pesticidů, jejichž podíl na celosvětovém používání pesticidů činí 7 %, insekticidů, jejichž podíl na celosvětovém používání insekticidů činí 15 %, a vody, což vede k degradaci a kontaminaci půdy a ke ztrátě biologické rozmanitosti;
- J. vzhledem k tomu, že většina celosvětově sklizené bavlny pochází ze zavlažovaných plantáží, které vytváří značný tlak na zdroje pitné vody; vzhledem k tomu, že při

---

¹ „Textilní a oděvní průmysl v EU-27 v roce 2011“, Evropská asociace textilního a oděvního průmyslu (Euratex), 2011.

- pěstování bavlny se celosvětově používá více insekticidů než v případě jakýkoli jiných plodin;
- K. vzhledem k tomu, že EU poskytuje v rámci partnerství EU a Afriky týkajícího se bavlny a v rámci dalších programů¹ největší rozvojovou pomoc na pěstování bavlny a že v roce 2009 byla celosvětově největším dovozcem textilu a oděvů z nejméně rozvinutých zemí;
  - L. vzhledem k tomu, že reforma všeobecného systému preferencí EU (GSP)² posílí v rámci systému GSP+ pobídky pro dodržování základních lidských a pracovních práv, environmentálních standardů a zásad řádné správy;
  - M. vzhledem k tomu, že kvůli neúplným a útržkovitým informacím je obtížné odhadnout, v jakém rozsahu je v hodnotovém řetězci bavlny skutečně využívána dětská práce;
  - N. vzhledem k tomu, že podle odhadů MOP je na celém světě využívána práce 215 milionů dětí a že 60 % z nich pracuje v zemědělství³;
  - O. vzhledem k tomu, že pro účely tohoto usnesení se dětskou prací rozumí dětská práce, jak ji definuje Úmluva MOP č. 138 o nejnižším věku pro vstup do zaměstnání a Úmluva č. 182 o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce;
  - P. vzhledem k tomu, že v naprosté většině zemí, které patří k hlavním světovým pěstitelům bavlny, jsou během pěstování, sklizně vláken a semen a vyzrňování bavlny⁴ využívány různé formy dětské a nucené práce;
  - Q. vzhledem k tomu, že dětské a nucené práce v odvětví bavlny a textilu nelze řešit odděleně od jejich hlavních příčin; chudoba venkovských oblastí a neexistující alternativní zdroje příjmů, nedostatečná ochrana dětských práv, absence povinné školní docházky pro všechny děti, neprostopupné společenské struktury a převládající názory;
  - R. vzhledem k tomu, že pracovní podmínky v odvětví produkce bavlny a výroby textilu a oděvů – včetně zdravotních a bezpečnostních norem a úrovně mezd – nadále vzbuzují velké obavy, zejména pokud jde o nejméně rozvinuté a rozvojové země; vzhledem k tomu, že od roku 2006 přišlo jen v Bangladéši při požárech, k nimž došlo v textilních společnostech, o život 470 osob;
  - S. vzhledem k tomu, že ICAC sdružuje 41 zemí, které produkují, spotřebovávají nebo produkují bavlnu a usiluje o zlepšení transparentnosti v rámci trhu s bavlnou pomocí osvěty, podporou mezinárodní spolupráce, shromažďováním statistických údajů a poskytováním technických informací a prognóz na trhu s bavlnou a na textilním trhu;
  - T. vzhledem k tomu, že ICAC je i nadále jedním z mála mezinárodních orgánů pro obchod s komoditami, jehož Unie – s výjimkou jejích sedmi členských států – zatím není členem;
  - U. vzhledem k tomu, že bavlna má zásadní význam pro obchod, rozvoj a zemědělské cíle Unie;

---

¹ Celkový objem rozvojové pomoci, kterou EU a její členské státy poskytly průmyslovému odvětví bavlny v Africe v roce 2004 překročila 350 milionů EUR. Viz údaje Světové obchodní organizace o pomoci na pěstování bavlny, 31. 5. 2012.

² Viz přijaté texty ze dne 13. června 2012, P7_TA(2012)0241.

³ ILO-IPEC, „Celosvětový vývoj situace v souvislosti s dětskou prací: měřitelné trendy v letech 2004 až 2008“, 2011.

⁴ „Přehled literatury a hodnocení výzkumu sociálních dopadů celosvětové produkce bavlny pro odborný panel ICAC pro sociální, environmentální a hospodářské výsledky produkce bavlny“, červenec 2008.

- V. vzhledem k tomu, že přistoupení Unie k ICAC by posílilo spolupráci v otázkách týkajících se bavlny, soudržnost jejích opatření a zvýšilo její vliv na určování priorit v této oblasti;
- W. vzhledem k tomu, že členství v ICAC by Unii umožnil lepší přístup k informacím a analytickému poradenství, zprostředkovalo by vazby a partnerství mezi textilním odvětvím, výrobcí bavlny a veřejnými orgány;
- X. vzhledem k tomu, že Parlament bude požádán o souhlas s přistoupením Unie do ICAC;
1. žádá, aby se nepolevovalo v boji proti opatřením, která narušují trh, a aby se zvýšila transparentnost na trzích komoditních derivátů;
  2. žádá všechny zúčastněné strany v odvětví bavlny, aby neprodleně pracovaly společně prostřednictvím ICAC na tom, aby se velmi výrazně omezily škodlivé dopady na životní prostředí, včetně nevhodného využívání vody a používání pesticidů a insekticidů; zdůrazňuje, že v důsledku neudržitelných metod produkce se zhoršují podmínky pro budoucí produkci bavlny; domnívá se, že přistoupení Unie k ICAC přispěje k rozvoji společného pracovního programu ICAC v tomto směru;
  3. zdůrazňuje význam boje proti porušování lidských a pracovních práv a znečišťování životního prostředí v rámci celého hodnotového řetězce bavlny včetně textilního a oděvního odvětví; navrhuje ICAC vytvořit nástroje, které umožní nevládním organizacím snáze nezávisle monitorovat porušování lidských práv v celém hodnotovém řetězci bavlny, a žádá Unii, aby poté, co se stane členem ICAC, podnikla kroky v tomto smyslu;
  4. zdůrazňuje, že je nezbytné vytvořit řádné podmínky pro drobné výrobce z rozvojových zemí, aby získali přístup k hodnotovému řetězci textilního a oděvního odvětví EU, a lepší pozici v hodnotovém řetězci bavlna-textilie-oděvy, a využít potenciálu, který má organicky pěstovaná bavlna obchodovaná v rámci spravedlivého trhu; vyzývá Komisi, aby posoudila způsoby, jak může právní úprava EU v oblasti zadávání veřejných zakázek podpořit využívání bavlny pocházející ze spravedlivého obchodu;
  5. naléhavě žádá Komisi, aby byly při jednáních o dohodách o hospodářském partnerství a ve vnitrostátních plánech rozvoje v rámci nástroje financování rozvojové spolupráce posíleny snahy o podporu vnitrostátních a regionálních strategií v oblasti bavlny v nejméně rozvinutých zemích, které produkují bavlnu;
  6. důrazně odsuzuje používání dětské a nucené práce na polích s bavlnou;
  7. domnívá se, že pouze holistický a koordinovaný rámec, který se bude zabírat základními příčinami dětské a nucené práce a který bude prováděn během dlouhého období, může vést k udržitelnějšímu hodnotovému řetězci odvětví bavlny; vyzývá však EU, aby brala vážně veškeré informace o údajné otročské nebo nucené práci v rámci dodavatelského řetězce bavlny a aby reagovala přiměřenými sankcemi;
  8. zdůrazňuje, že udržitelnost odvětví bavlny závisí na producentech, obchodnících, dodavatelích vstupů, výrobcích textilu, maloobchodnících, obchodních značkách, vládách, občanské společnosti a spotřebitelích; poukazuje na to, že systémy spravedlivého obchodu zabezpečují užší spolupráci mezi spotřebiteli a producenty, mimo jiné i v odvětví bavlny, jejichž odborné poznatky a osvědčené postupy by měla Komise posoudit;
  9. vyzývá všechny státy produkující bavlnu, aby vytvořily pro vlády, průmysl, nezávislé nevládní organizace a odborové organizace příznivé prostředí pro adekvátní sledování a

- informování o pracovních podmínkách v odvětví bavlny a aby podporovaly organizace zemědělců a odborových svazů v jejich úsilí o zvýšení úrovně příjmů a zlepšení pracovních podmínek na bavlníkových plantážích; zdůrazňuje, že je třeba, aby si pracovníci pracující v odvětví bavlny svou prací vydělali na slušné živobytí a aby měli podíl na ziscích zemí produkujících bavlnu;
10. vítá iniciativy Better Cotton (Lepší bavlna) (BTI), Cotton Made in Africa (Bavlna vyrobená v Africe), Global Organic Textile Standard (GOTS) a další mnohostranné iniciativy, které se zaměřují na zvýšení udržitelnosti hodnotového řetězce odvětví bavlny a textilu;
  11. naléhavě vyzývá státy, které dosud neratifikovaly Úmluvu OSN o právech dítěte a Úmluvy MOP č. 138 a 182 nebo úmluvy MPO č. 87, 98, 141 a 155, aby tyto úmluvy urychleně ratifikovaly a uplatňovaly; domnívá se, že vlády by měly přijmout veškeré vhodné politiky na posílení informovanosti o stávajících vnitrostátních a mezinárodních předpisech týkající se práce dětí a o základních úmluvách MOP, a to v rámci celého řetězce produkce bavlny;
  12. připomíná, že preference udělené prostřednictvím všeobecného systému preferencí Unie, jejího hlavního nástroje obchodní politiky na podporu základních lidských a pracovních práv a udržitelného rozvoje, mohou být dočasné odebrány v případě závažného a systematického porušování základních lidských nebo pracovních práv zakotvených v základních úmluvách OSN či MOP; zdůrazňuje zodpovědnost evropských společností za dodržování těchto norem v rámci svých dodavatelských řetězců;
  13. zdůrazňuje význam zvláštního pobídkového režimu pro udržitelný rozvoj a dobré vládnutí;
  14. vyzývá Komisi, aby provedla studii a případně Parlamentu předložila legislativní návrh týkající se účinného mechanismu pro zpětné sledování zboží, které je výsledkem dětské nebo nucené práce;
  15. vyzývá Radu, aby přijala rozhodnutí o podmínkách členství v ICAC, aby mohla Unie vstoupit do ICAC na základě výhradních pravomocí;
  16. vyzývá účastníky hodnotového řetězce v odvětví bavlny, aby se vyhýbali jednostranným opatřením, jako např. zákazů vývozu, aby usilovali o vyšší transparentnost a koordinaci s cílem snížit nestabilitu cen a možnosti spekulací a aby usilovali o zabezpečení sledování obchodu s bavlnou na otevřeném trhu;
  17. domnívá se, že produkci bavlny v EU je třeba zachovat a posilovat přechodná restrukturalizační opatření pro regiony, kterých se to dotýká nejvíce;
  18. vyzývá, aby výbor ICAC pravidelně posuzoval prostřednictvím svého odborného panelu pro sociální, environmentálního a hospodářského vlivu produkce bavlny, sociální a environmentální dopad produkce bavlny a svá zjištění zveřejnil;
  19. vyzývá Mezinárodní poradní výbor pro bavlnu, aby případně zvážil vytvoření účinného celosvětového systému označování, který zaručí, že daný produkt byl vyroben bez využití dětské práce v jakémkoli článku dodavatelského řetězce a výrobního procesu;
  20. vyzývá Čínskou lidovou republiku, jež má největší trh s bavlnou a největší zásoby bavlny, aby zvážila přistoupení k ICAC a aby v tomto odvětví hrála konstruktivní úlohu; dále vyzývá Čínskou lidovou republiku, aby rozhodně bojovala proti využívání dětské a nucené práce v odvětví bavlny a textilu;
  21. vyzývá Komisi, aby:

- i. pravidelně podávat zprávy Parlamentu o své činnosti a iniciativách v mezinárodních orgánech pro obchod s komoditami, včetně ICAC;
  - ii. plně využila potenciál členství ICAC s cílem usilovat o posílení transparentnosti trhu a jeho udržitelnost;
  - iii. rychle reagovala na jakákoli případná omezení vývozu bavlny a další opatření, která mají za následek přílišnou fluktuaci cen;
  - iv. pokračovala v zajišťování prosazování zájmů evropských pěstitelů bavlny, provozovatelů odzrňovacích stanic, obchodníků a výzkumných pracovníků v odvětví bavlny;
  - v. zlepšovala koordinaci, shromažďování statistických údajů, prognóz, sdílení informací a monitorování s ohledem na celosvětové zásoby bavlny a hodnotové řetězce;
22. vyzývá svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě a Komisi, ICAC, MOP, Organizaci OSN pro výživu a zemědělství (FAO), Mezinárodnímu fondu pro zemědělský rozvoj (IFAD), Dětskému fondu OSN (UNICEF), Světové bance a Světové obchodní organizaci (WTO) a vládě Čínské lidové republiky.